

Η κούρσα για το εμβόλιο, τα τρία επικρατέστερα και η επόμενη ημέρα

Με συγκρατημένη αισιοδοξία περιμένουν οι επιστήμονες περί τα τέλη του έτους τα αποτελέσματα από τις δοκιμές των «πλέον υποσχόμενων» εμβολίων έναντι του κορωνοϊού. Εάν αυτά είναι ικανοποιητικά, αυτό θα σημαίνει την αρχή του τέλους της πανδημίας. Ωστόσο, οι ειδικοί προειδοποιούν ότι ο δρόμος είναι μακρύς και ότι για να επιτευχθεί η λεγόμενη «ανοσία της αγέλης» από ένα αποτελεσματικό και με σχετικά μεγάλη διάρκεια εμβόλιο θα χρειαστούν ένα έως δύο χρόνια, διάστημα κατά το οποίο παράλληλα θα εφαρμόζονται και τα μη φαρμακευτικά μέτρα προφύλαξης από τον κορωνοϊό.

Όπως ανέφερε στην «Κ» ο καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, και πρόταγος Θάνος Δημόπουλος, «αυτή τη στιγμή υπάρχουν 49 εμβόλια που δοκιμάζονται σε ανθρώπους. Εξ αυτών σε φάση 3 (σ.σ. τελική φάση δοκιμών πριν από την έγκριση για κυκλοφορία), είναι επτά εμβόλια. Τα τρία πιο υποσχόμενα είναι του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης - AstraZeneca, της Moderna και της Pfizer. Τα δύο τελευταία δοκιμάζονται στις ΗΠΑ και ήδη έχουν γίνει οι απαραίτητες συνεννοήσεις με τον Αμερικανικό Οργανισμό Φαρμάκων και Τροφίμων (FDA), ώστε σε περίπτωση που αποδειχθούν αποτελεσματι-

κά στο 50% των εμβολιασθέντων να λάβουν γρήγορη έγκριση για να κυκλοφορήσουν. Εξ ου και οι δηλώσεις του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ για εμβόλιο τον ερχόμενο Νοέμβριο». Για το εμβόλιο της Οξφόρδης (AZD 1222) σε προχωρημένο στάδιο είναι η κλινική δοκιμή φάσης 3 στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Βραζιλία και αναμένονται αργότερα εντός του έτους οι σχετικές ανακοινώσεις.

Στην «κούρσα» αυτή μπήκε και το ρωσικό εμβόλιο, το οποίο έλαβε έγκριση από τις Αρχές της χώρας του, χωρίς όμως να έχει ολοκληρωθεί κλινική δοκιμή φάσης 3. Έχει

Οι τρεις φάσεις κλινικών δοκιμών και οι προϋποθέσεις για να θεωρηθούν αποτελεσματικά και να πάρουν έγκριση.

ανακοινωθεί ότι θα κυκλοφορήσει έως το τέλος του μήνα. Η πολύ «βιαστική» έγκριση του εμβολίου έχει προκαλέσει τον σκεπτικισμό επιστημόνων ανά τον κόσμο. Σημειώνεται ότι οι κλινικές μελέτες διεξάγονται σε τρεις διαδοχικές φάσεις. Στην πρώτη ένα εμβόλιο δοκιμάζεται σε περιορισμένο αριθμό

Για το εμβόλιο της Οξφόρδης (AZD 1222) είναι σε προχωρημένο στάδιο η κλινική δοκιμή φάσης 3 στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Βραζιλία και αναμένονται αργότερα εντός του έτους οι σχετικές ανακοινώσεις.

υγιών ατόμων για σύντομο χρονικό διάστημα, με στόχο να εκτιμηθεί η ασφάλειά του. Στη δεύτερη φάση συμμετέχει μεγαλύτερη ομάδα ατόμων με στόχο να κριθούν η αποτελεσματικότητα και η δοσολογία. Στην τρίτη φάση, που επίσης μελετά την αποτελεσματικότητα αλλά και ενδεχόμενες σπάνιες ανεπιθύ-

μητες ενέργειες, συμμετέχουν δεκάδες χιλιάδες άτομα που χωρίζονται σε αυτούς που λαμβάνουν το εμβόλιο και σε όσους λαμβάνουν εικονικό. Απαιτείται χρόνος έως ότου φανεί εάν η ομάδα που έλαβε το εμβόλιο προστατεύθηκε έναντι του παθογόνου (κορωνοϊός), σε σχέση με την ομάδα που

έλαβε το εικονικό εμβόλιο. Αυτό εξαρτάται από το ποσοστό λοιμώξεων στις κοινότητες στις οποίες διεξάγονται οι κλινικές έρευνες. Το γεγονός ότι είναι σε εξέλιξη η πανδημία ίσως φέρει λίγο πιο κοντά τις ανακοινώσεις.

«Έχουμε τρία εμβόλια που πιθανόν να είναι διαθέσιμα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτό έχει σημασία γιατί δεν μπορεί ένα μόνο εμβόλιο και μία μόνο εταιρεία να καλύψει τη ζήτηση», επισημαίνει ο κ. Δημόπουλος. Είναι άλλωστε ενδεικτικό ότι σύμφωνα με τα όσα έχει δηλώσει ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας, από τη συμφωνία προαγοράς έως 400 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων που έχει υπογράψει η Ε.Ε. με την AstraZeneca, στην Ελλάδα αναλογούν 3 εκατομμύρια δόσεις που δεν θα καλύψουν τις ανάγκες της χώρας, ειδικά εάν η ανοσία επιτυγχάνεται με δύο δόσεις. Η Ε.Ε. είναι σε διαπραγμάτευση και με άλλες εταιρείες για την προαγορά εμβολίων πάντα υπό την προϋπόθεση ότι οι δοκιμές θα αποδείξουν ότι είναι αποτελεσματικά.

Όπως εξηγεί ο κ. Δημόπουλος, «για να θεωρηθεί ένα εμβόλιο ότι είναι αποτελεσματικό, θα πρέπει να αποδειχθεί από τις δοκιμές ότι είναι σε θέση να αποτρέψει τη νόσηση στο 50% τουλάχιστον όσων

το έλαβαν. Παράλληλα εξετάζεται και το εάν υπάρχει διαφορά στη βαρύτητα της νόσου σε όσους προσβληθούν από τον ιό ενώ έχουν λάβει το εμβόλιο». Αναφορικά με το πότε μπορεί να επιτευχθεί ανοσία της αγέλης έναντι ενός ιού, ο καθηγητής σημειώνει, «θέλουμε ένα εμβόλιο με αποτελεσματικότητα τουλάχιστον 70%, το οποίο θα χορηγηθεί στο 80% του πληθυσμού. Που σημαίνει ότι αυτό μπορεί να γίνει σε βάθος ενός-δύο χρόνων». Σύμφωνα με τον ίδιο, όσο πιο χαμηλό είναι το ποσοστό αποτελεσματικότητας τόσο περισσότεροι πρέπει να εμβολιαστούν και τόσο μεγαλύτερος χρόνος χρειάζεται. Και αυτό εάν το εμβόλιο έχει μακρά διάρκεια και δεν θα πρέπει να επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο όπως το εμβόλιο της γρίπης.

«Δεν σημαίνει ότι με την προπτική του εμβολίου τελειώσαμε με τον κορωνοϊό. Απαιτούνται παράλληλα και τα μέτρα προφύλαξης, η προστασία των ευπαθών ομάδων, η καλή οργάνωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και η ετοιμότητα του ΕΣΥ να μπορεί να αντιμετωπιστεί στις αυξημένες ανάγκες νοσηλείας των ασθενών», καταλήγει ο κ. Δημόπουλος.

PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ